

05/15
15/15

Forma patvirtinta
Lietuvos Respublikos kultūros ministro
2011 m. birželio 15d. įsakymu Nr. JV-446
(Lietuvos Respublikos kultūros ministro
2017 m. kovo 29 d. įsakymo
Nr. JV-510 redakcija)

(nekilnojamojo kultūros paveldo vertinimo tarybos sudarytojo pavadinimas kilmininko linksniu)

NEKILNOJAMOJO KULTŪROS PAVELDO VERTINIMO TARYBA AKTAS

2020-12-02 Nr. TL308NYD6L

data

Vilnius

vieta

Nekilnojamojo kultūros paveldo vertinimo taryba (toliau – Taryba) s u d a r y t a

(teisės akto sudarytojas kilmininko linksniu, data, dokumento rūšis įnagininko linksniu, „Nr.“ ir jo registracijos numeris)

Taryba, susidedanti iš
pirmininko (-ės) Nėra duomenų ir narių:
(vardas ir pavardė kilmininko linksniu)

Nėra duomenų

(vardai ir pavardės kilmininko linksniu, asmenis nurodyti per kableli)

v a d o v a u d a m a s i Tarybos nuostatais, patvirtintais

(teisės akto sudarytojas kilmininko linksniu, data, dokumento rūšis įnagininko linksniu, „Nr.“ ir jo registracijos numeris, dokumentus nurodyti per kableli)

n u s t a t o , kad:

1. Nekilnojamoji kultūros vertybė (toliau – vertybė) registruojama Kultūros vertybų registre (toliau – Registras) kaip:

- [x] pavienis kultūros paveldo objektas (toliau – objektas)
[] kompleksinis objektas (toliau – kompleksas),
[] kurį sudarantys objektai registruojami savarankiškai
[] kultūros paveldo vietovė (toliau – vietovė)

pažymėti tik vieną

2. Pavienis objektas yra: [x] vieta [] statinys [] kitas nekilnojamasis daiktas

(pažymėti tik vieną)

3. Komplekso dalys:

(kompleksą sudarantys objektai, jų kodai, priedo Nr.; objektus nurodyti per kabliataški)

4. Vertys bei suteikiamas pavadinimas su vardu ar vardais:

Lietuvos politinio, visuomenės ir kultūros veikėjo Jurgio Smalsčio žūties vieta ir kapas

(pilnas vertybės pavadinimas; vardas, vardai suderinami su pavadinimu)

5. Vertybei suteikiamas pavadinimas:

kapas

(pagal Registro pavadinimų klasifikatorių)

6. Vertybė yra gyvenamojoje vietovėje ir (ne -) apima adreso objektą:

Pakriaunys (k.)	Kriaunų sen.	Rokiškio rajono sav.
(gyvenamoji vietovė ir jos tipas) (g., pr., bul., al., skg., aklg., skv., a., pl., kel., tak.)	(seniūnija)	(pastato) (Nr.) (korpuso) (Nr.)

7. Vertybės () vertingosios savybės yra:

7.1.3.4. žemės ir jos paviršiaus elementai - **Jurgio Smalsčio palaikai** (-; -; -; 2020 m.);
reljefas (lygus, būklė gera; TRP, FF Nr. 1-11; 2020 m.);
 7.5. Faktai apie svarbias visuomenės, kultūros ir valstybės istorijos asmenybes, įvykius -
Jurgis Smalstys, g. 1881 m. balandžio 21 (gegužės 3) Pakamajės vs., Kamajų vlsč., Rokiškio aps. Lietuvos politinis, visuomenės ir kultūros veikėjas. Įvairuose skirtinguose laikotarpiuose atsiminimuose apie J. Smalstį, ypač jo veiklą 1905-1907 m., svarbūs keli kertiniai momentai: jo, studento, socialinės tautinės supratimas, aktyvus ištraukimas į visuomeninę veiklą, socialdemokratinių, taip pat anticarinių idėjų platinimą ir bandymą kurti savivaldą. Mokėsi ir 1900 m. baigė gimnaziją Rygoje. Kitais duomenimis, gimnaziją baigė jau Sankt Peterburge. Susidomėjęs lietuvių spauda („Varpas“, „Ūkininkas“, „Tėvynės sargas“), ją gaudavo iš gimnazisto Juozo Petruolio, ir kitų lietuvių gimnazistų. 1900 m. J. Smalstys išstojo į Sankt Peterburgo universiteto Teisės fakultetą. J. Smalstys kūrė eilėraščius. Spausdino „Tėvynės sarge“, „Varpe“. Pasirašinėjo Šatekšnio ir kitais slapyvardžiais. Rinko tautosaką, susirašinėjo su Jonu Basanavičiumi dėl būtinybės išteigtį lietuvių etnografijos draugiją. 1906 m. parašė ir išspausdino komediją „Nutrūko“. Rašė žinutes, aktualius ir poleminius straipsnius „Varpo“, „Vilniaus žinių“ laikraščiuose. J. Smalstys - lietuviybės puoselėtojas; Siūlė „Varpo“, „Vilniaus žinių“ laikraščiuose. J. Smalstys - lietuviybės puoselėtojas; Siūlė Kamajų bažnyčioje giedamose giesmėse atsisakyti barbarizmų, ragino kunigus žadinti lietuviybę, pareikalavo, kad iš Kamajų išvyktų mokytojas rusas, nes reikalingas mokytojas mokantis lietuvių kalbą. Kartu su kitais subūrė vadinamą Kamajų vaidintojų būrelį, išrinkus J. Smalstį režisieriumi, rengė lietuviškus vakarus Kamajų ir kitose Rokiškio apskrities miesteliuose, taip pat ir Latvijoje. Buvo aktyvus socialdemokratų partijos narys. Studijų metais 1904 metais organizavo socialdemokratų jaunimo suvažiavimą. Pasižymėjo 1905-1906 metų Rusijos revoliucijos įvykiuose. Daugiausia veikė Rokiškio apskrityje ir Dusetų, Kamajų ir Jūžintų apylinkėse. 1905 m. Kamajuose pašalino rusų administraciją, rengė manifestaciją prieš Rusijos valdžią, ragino nemoketi žemės išperkamujų mokesčių, netarnauti kariuomenėje, su bendraminčiais minėtose apylinkėse naikino caro portretus, Užpaliuose sunaikino ištaigų lenteles su rusiškais užrašais, taip pat ir kitur ragino rusų pareigūnus keisti lietuviiais. 1910 m. nuo rusų administracijos persekiojimo pasitraukė į Belgiją. Briuselyje išstojo į Naujajį universitetą. 1913 m. baigęs studijas gavo politinių ir visuomeninių mokslo licenciato diplomą. Vėliau J. Smalstys pasivadinės kitomis pavardėmis slapstėsi Lietuvoje, Rusijoje. 1916 m. Irkutsko srityje žandarmerijos suimtas. Maskvos kalėjime susituokė su atvykusia studijų Briuselyje drauge Žermenė (Germain Geelens). Kilus 1917 m. vasario revoliucijai, paskelbus amnestiją, iš kalėjimo išleistas. 1917-05-27 (birželio 9) išrinktas į Rusijoje išteigtą Lietuvių Tautos Tarybą. Joje dirbo socialdemokratų frakcijoje. 1918-01-28 - 1918-04-14 vadovavo Maskvos srity sudarytam Lietuvos reikalų komisariatui, kuris rūpinosi Rusijos valdžios iš Lietuvos išgabentų valdžios ištaigų turto perėmimu ir grąžinimu Lietuvai. 1918 m. vasarą, Lietuvos valstybės tarybai ir vyriausybei paraginus kurti savivaldas, 1918 m. lapkričio pabaigoje J. Smalstys

išrinktas į laikinąjį Rokiškio apskrities komitetą. 1918-12-22 Vinco Mickevičiaus-Kapsuko (1880-1935) komunistai seimeļi išvaikė ir įkūrė savo komitetą. Paskiau išsilavinus, gabų J. Smalstį pakvietė darbuoti jų sudaryto Švietimo skyriaus vedėjo pavaduotoju, kitais duomenimis, pirmininkavo komitetui. Tačiau J. Smalstys greitai iš komiteto pasitraukė. 1919-05-30 Rokiškio apskritį užėmus Lietuvos kariuomenės 2-ajam pulkui (pulko vadas Vincas Grigaliūnas-Glovackis), pagal „antibolševikinės kovos“ planą, pradėti suiminėti ir karo lauko teismo teisti kairiosios krypties veikėjai. J. Smalstys suimtas 1919-06-26. Vienos sudėties teismas - išteisino. Kitos sudėties taismas, 1919-07-04, nuteisė 6-iems metams sunkiujių darbų kalėjimo. 1919-07-06 etapuojant iš Rokiškio areštinės į Obelius, Pakriaunio miške J. Smalstys kareivių nušautas. Kitais duomenimis, nušautas bandant pabėgti. Toje pat vietoje ir palaidotas. Kamajų ir Kriaunų seniūnų pastangomis kapas 2009 m. aptvertas metaline tvorele, ant kapo pastatytas akmens paminklas. 2019-07-06 J. Smalsčio anūko Mišelio Majoro (Michel Majoros) rūpesčiu ant kapo atidengta informacinė plokštė su užrašu lietuvių, prancūzų kalbomis ir J. Smalsčio bei jo žmonos Žermenos (Germain Geelens) nuotraukomis.

(apibūdinimas, būklė, nuoroda į pridedamą fiksaciją, aprašymo data; nurodyti per kabliataški)

(Tarybos akto, kuriuo anksčiau nustatytos vertingosios savybės ir apibrėžtos teritorijos ribos, data ir Nr.*)

8. Žemiau nurodyti kilnojamieji daiktai, saugomi pagal Kilnojamujų kultūros vertybų apsaugos įstatymą, yra kultūros paveldo statinio vertingosios savybės:

(kilnojamosios kultūros vertybės, jų kodai; nurodyti per kableli)

9. Nekilnojamosios kultūros vertybės teritorijoje yra:

9.1. Pavienio objekto teritorijoje yra:

(pavienio objekto teritorijoje esantys vertingųjų savybių požymių turintys objektai; nurodomi per kabliataški; arba priedo, kuriame jie pateikiami, Nr.)

9.2. Komplekso teritorijoje yra:

(komplekso teritorijoje esantys vertingųjų savybių požymių turintys objektai; nurodomi per kabliataški; arba priedo, kuriame jie pateikiami, Nr.)

9.3. Vietovėje yra:

(i vietovę įeinančios vertybės, jų kodai; vertingųjų savybių požymių turintys objektai; nurodomi per kabliataški; arba priedo, kuriame jie pateikiami, Nr.)

10. Vertybės vertingųjų savybių pobūdis ar jų derinys yra:

☐ Archeologinis	☐ lemiantis reikšmingumą		
☐ Povandeninis	☐ lemiantis reikšmingumą	☐ tipiškas	☐ retas
☐ Mitologinis	☐ lemiantis reikšmingumą	☐ svarbus	☐ unikalus
		☐ tipiškas	☐ retas
		☐ svarbus	☐ unikalus

☐ Etnokultūrinis	☐ lemiantis reikšmingumą	☐ tipiškas ☐ svarbus	☐ retas ☐ unikalus
☐ Architektūrinis	☐ lemiantis reikšmingumą	☐ tipiškas ☐ svarbus	☐ retas ☐ unikalus
☐ Urbanistinis	☐ lemiantis reikšmingumą	☐ tipiškas ☐ svarbus	☐ retas ☐ unikalus
☐ Želdynų	☐ lemiantis reikšmingumą	☐ tipiškas ☐ svarbus	☐ retas ☐ unikalus
☐ Inžinerinis	☐ lemiantis reikšmingumą	☐ tipiškas ☐ svarbus	☐ retas ☐ unikalus
☒ Istorinis	☒ lemiantis reikšmingumą	☐ tipiškas ☒ svarbus	☐ retas ☐ unikalus
☒ Memorialinis	☒ lemiantis reikšmingumą	☐ tipiškas ☒ svarbus	☐ retas ☐ unikalus
☐ Dailės	☐ lemiantis reikšmingumą	☐ tipiškas ☐ svarbus	☐ retas ☐ unikalus
☐ Sakralinis	☐ lemiantis reikšmingumą	☐ tipiškas ☐ svarbus	☐ retas ☐ unikalus
☐ Kultūrinės raiškos	☐ lemiantis reikšmingumą	☐ tipiškas ☐ svarbus	☐ retas ☐ unikalus
☐ Kraštovaizdžio			
(galima pažymėti kelis)	(galima pažymėti kelis)	(pažymėti kiekviename pobūdžiu tik vieną)	

11. Pavienio ar kompleksinio objekto, ar vietovės reikšmingumo lygmuo yra:

nacionalinis regioninis vietinis
(pažymėti tik vieną)

12. Vertybės apibrėžtos teritorijos:

12.1. ribos yra:

Taško Nr., Atkarpa	Būdas	Tiksluma s (cm)	X (abscisė)	Y (ordinatė)	Geokodas	Aprašymas
1	K	20	612423,13	6197172,87	kV4	
1-2	-	-	-	-		
2	K	20	612433,12	6197172,38	kV4	
2-3	-	-	-	-		
3	K	20	612432,63	6197162,39	kV4	
3-4	-	-	-	-		
4	K	20	612422,64	6197162,88	kV4	
4-5	-	-	-	-		
5	K	20	612423,13	6197172,87	kV4	
5-1	-	-	-	-		

12.2. plotas yra:

100,00 kv. m

13. Vertybės apibrėžta apsaugos zona:

13.1. nustatytas**:

[] apsaugos nuo fizinio poveikio pozonis

[] vizualinės apsaugos pozonis

(pažymėti galima abu arba tik vieną)

13.2. apsaugos nuo fizinio poveikio pozonio:

13.2.1. ribos yra:

13.2.2. plotas yra:

0 kv. m

13.3. vizualinės apsaugos pozonio

13.3.1. ribos yra:

13.3.2. plotas yra:

0 kv. m

13.4. apsaugos zonos plotas yra:

0 kv. m

13.5. [x] nustatyta, kad apsaugos zona nereikalinga***.

14.

(sprendimas, kuriuo objektas ar vietovę paskelbtai ar inicijuoti skelbtai saugomais****)

15. Šaltiniai ir literatūra (archyvinė medžiaga, tyrimų ataskaitos, publikacijos ir kt.):

15.1. Lietuvių enciklopedija. Bostonas (JAV), 1963, 28 t., p. 163-164.

15.2. Lietuvos istorijos instituto 2018 m. raštas Nr. (1.10) SD-226: dr. Virgilijaus Pugačiausko išvada „Dėl Jurgio Smalsčio-Smolskio politinės ir kultūrinės veiklos vertinimo“. Kultūros paveldo centro paveldosaugos biblioteka.

15.3. MISIUS, Kazys. 1905-1906 metų revoliucijos įvykių Kamajuose. Iš: Kamajai. Lietuvos valsčiai. Sudarytojas ir vyriausiasis redaktorius Venantas Mačiekus. Vilnius: Versmė, 2016, p. 184-195.

15.4. MISIUS, K. Rašytojas socialdemokratas Jurgis Smalstys-Smolskis. Ten pat, p. 1419-1430.

16. Nekilnojamojo kultūros paveldo vertinimo tarybos aktas Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka gali būti skundžiamas administraciniam teismui.

Taryba šiuo a k t u

☒ [x]	n u t a r i a, jog vertybei reikalinga teisinė apsauga.	45859
(kodas)
☐ []	n u t a r i a, jog turi būti patikslinti Registre registruotos vertybės duomenys	
☐ []	n u t a r i a, jog Registre registruotai vertybei tik apibrėžiama ar patikslinama apsaugos zona	(kodas)
☐ []	n u t a r i a, jog vertybei apsauga netaikoma	

PRIDEDAMA:

1. Fotofiksacija (11 nuotraukų), 11 lapų.
2. Apibrėžtų teritorijos bei apsaugos zonos ribų planas, 1 lapas.
3. Kadastro žemėlapio išstrauka ir nekilnojamojo turto registro centrinio duomenų banko išrašas, 2 lapai.
4. Antkapio duomenys, 1 lapas.

Pirmininkas

Nėra duomenų

PASTABOS

* Pildoma, kai Taryba nutaria, jog Registre registruotai vertybei tik apibrėžiama ar patikslinama apsaugos zona

** Kultūros paveldo objekto apsaugos zonas nustatomos paskelbtam ar inicijuotam skelbti saugomu objektui. Jeigu objektas inicijuotas skelbti saugomu, nustatytos apsaugos zonos ribos įsigalioja objektą paskelbus saugomu

*** Kultūros paveldo objekto apsaugos zonas ir jos pozonių ribos nenustatomos, jei jis yra draustinyje ar rezervate, taip pat nepaskelbtam saugomu ar neinicjuotam skelbti saugomu objektui bei Kultūros paveldo objektų ir vietovių apsaugos zonų nustatymo taisyklių nustatytais atvejais

**** Pildoma, kai kultūros paveldo objektas ar vietovę yra paskelbtai saugomais ar inicijuoti skelbti saugomais

KRĮ tygm. paminėtu. Valdovas Struvėnas *A. Struvėnas*
G. Laborevičius *G. Laborevičius* 6
2020 12 02